

<u>Uvod</u> → <u>Rod Bosna</u> → <u>Rod Stupnik</u> → <u>Rod Dubrovnik</u> → <u>Obitelji</u> → +

⚠ Rod *Navigacija* nije pronađen!

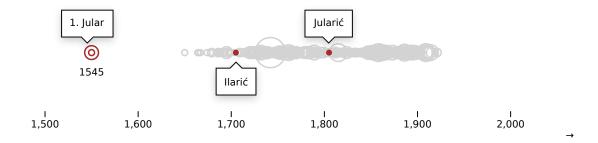

Molim ne dijeliti link / nedostaju autorska prava!

Prezime Jular-ić

Za vrijeme nastanka tzv. "pučkih" prezimena, oko **1545. godine**, veći dio današnje Hrvatske i Bosne nalazio se pod vlašću **Osmanskog Carstva**. U tom povijesnom kontekstu nije iznenađujuće da naše prezime ima korijen u **turskoj riječi** *yular*, koja se odnosila na **uzdu, ular** – dio opreme kojim se vodio konj.

Ova etimološka veza upućuje na to da je prvi nositelj prezimena vjerojatno bio **zanatlija, konjušar ili vodič konja** – osoba čije je zanimanje bilo usko povezano s konjima. Takva zanimanje bilao je dovoljno prepoznatljivo u lokalnoj zajednici da postane osnova prezimena, koje se potom prenosilo kroz naraštaje kao znak obiteljskog identiteta i naslijeđa.

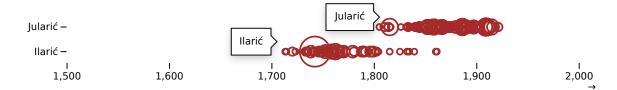

1. Jular ¹⁵⁴⁵

Prezime nas tako povezuje s konkretnim čovjekom – prvim Jularom – koji je živio prije više od 500 godina. U toj povezanosti krije se više od imena: ona u sebi nosi priču o radu, znanju i svakodnevici naših predaka. Takva spoznaja daje dublji smisao našem identitetu – podsjeća nas da smo dio duge obiteljske niti koja se s naraštaja na naraštaj tka predanošću, iskustvom i pripadnošću. I danas, kroz to prezime, ti korijeni žive u nama.

Ilarić – zapis prezimena Jularić

U razdoblju od oko 1700. do 1900. godine, prezime **Jularić** u Bosni zapisivalo se u različitim oblicima – ovisno o jeziku, pismu, svećeniku i administrativnim pravilima. Te razlike nisu označavale promjenu prezimena, već način na koji su pisari bilježili isto ime u matične knjige.

Najčešće su korištena dva oblika:

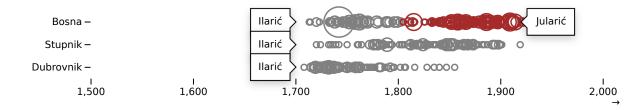
- Ilarić dominantan zapis od 1700. do sredine 19. stoljeća. Pojavljuje se u brojnim crkvenim i civilnim dokumentima. Nastaje zbog korištenja latinskog pisma, koje nije imalo slova J ni U – umjesto njih koristila su se I i V.
- **Jularić** današnji oblik prezimena, koji se počinje pojavljivati oko 1800. godine, ponajviše u Bosni, i zadržava se sve do danas.

Oba zapisa odnose se na **iste obitelji** i **isti rod**. Razlike su isključivo grafijske prirode, a ne sadržajne ni identitetske. Sve obitelji zapisane kao *llarić* u Bosni pripadaju istom rodu koji danas nosi prezime *Jularić*.

Zapis Ilarić u drugim krajevima

Zapis **Ilarić** ne pojavljuje se isključivo u Bosni. Korišten je i u drugim regijama – osobito u **Stupniku** (tadašnjoj Vojnoj krajini pod Habsburzima) i na području **Dubrovačke Republike**.

U ovom istraživanju, svi zapisi tog oblika grupirani su kao **rodovi Ilarić** – obitelji koje nose isti grafijski zapis, ali za koje **ne postoji dokaz** da su povezane s bosanskim rodom Jularić. Za razliku od Bosne, gdje je dokumentiran prijelaz iz zapisa *Ilarić* u prezime *Jularić*, u Stupniku i Dubrovniku takva je povezanost **nedokazana**.

U nekim slučajevima, zapis *Ilarić* mogao je imati potpuno **drugo podrijetlo** – primjerice kao patronimik izveden iz osobnog imena *Ilar* (posebno na dubrovačkom području gdje je sv. Ilar lokalno štovan).

Srodna prezimena

značenjska i genetska povezanost

lako se istraživanje temelji na prezimenu **Ilarić (Ilariä)** kao zajedničkom zapisu u trima neovisnim rodovima (Bosna, Stupnik, Dubrovnik), kroz usporedbu značenja, jezika i genetskih pokazatelja uočena su i **druga prezimena s mogućom tematskom ili migracijskom poveznicom**.

Ta prezimena **nisu genealogijski potvrđena**, ali pružaju **kontekstualni uvid** u to kako se isto zanimanje, korijen riječi ili obiteljski identitet mogao kroz povijest **zapisivati drugačije**, prilagođavati jeziku, prijevodima ili lokalnim običajima.

Konjevod

Prezime **Konjevod**, zabilježeno na dubrovačkom području, predstavlja mogući **prijevod prezimena Jularić** s turskog na hrvatski. Dok *Jularić* potječe od turske riječi *yular* ("uzda"), *Konjevod* potječe od riječi *konj* i glagola *voditi*.

Značenje oba prezimena povezuje se s osobom koja vodi ili upravlja konjima – zanimanje koje je moglo biti izvorni identitet nositelja prezimena.

Ova sličnost otvara mogućnost da su u procesu **migracije ili prilagodbe jeziku** neki pripadnici istog roda zapisivani kao **Konjevod** umjesto **Jularić** – osobito na hrvatskom govornom području.

Sedlar i Y-DNA podudarnost

Prezime **Sedlar**, koje se javlja i na dubrovačkom području, označava osobu koja izrađuje sedla – zanimanje koje se tematski podudara s prezimenom **Jularić**, izvedenim iz turske riječi *yular* (uzda).

Ključni podatak u istraživanju je rezultat **Y-DNA testa muških potomaka roda Jularić**, u kojem je utvrđena **genetska podudarnost s muškarcem prezimena Kieffer** − **germanskog prezimena koje također znači sedlar** (*Kieffer* ≈ **Sedlar**, u prijevodu na hrvatski).

Ova genetska podudarnost potvrđuje da su Jularići i nositelj prezimena Kieffer potomci istog muškog pretka. Nisu povezani samo tematski, već i biološki.

To otvara istraživačko pitanje:

- Kada i gdje je taj zajednički predak živio?
- Je li riječ o germanskoj liniji koja je migrirala na jug (u Osmansko Carstvo), ili obrnuto?
- Je li prezime bilo prevedeno, preoblikovano, ili zapisano drugačije u novom jezičnom kontekstu?

Tragovi zanimanja (uzda, sedlo, konji) kroz prezimena i kroz generacije mogu biti **ključ za razumijevanje migracijskog puta obitelji**, čak i kada arhivski zapisi izostaju.

Ilarić (Dubrovačka Republika)

U dubrovačkom kontekstu, prezime **Ilarić** moglo je nastati **neovisno o Jularićima**, kao **patronimik** izveden od osobnog imena **sv. Ilar**, koji je bio lokalno štovan kao svetac zaštitnik. U tom slučaju, prezime bi značilo "onaj koji pripada Ilaru" ili "potomak Ilara".

Ova teorija o podrijetlu **nije potvrđena zapisima**, ali se često navodi u lokalnim tumačenjima.

U tom smislu, prezime **Ilarić u Dubrovniku moglo bi imati drukčije podrijetlo** od onoga u Bosni, gdje je **zapis Ilarić potvrđeno korišten za obitelji Jularić**.

Zaključak

Srodna prezimena u ovom istraživanju nisu obrađena kao zasebne linije, ali su korištena kao **kontekstualni materijal** za razumijevanje moguće raznolikosti zapisa, značenja i prijenosa prezimena kroz stoljeća.

U mnogim slučajevima, **prezime nije samo naslijeđeno**, već i **prilagođeno** – jeziku, regiji, zanimanju ili čak svetcu zaštitniku.

Tri roda Ilarića

Zapis **Ilarić** pojavljuje se u tri različita povijesna konteksta. Samo u jednom slučaju – u **Bosni** – potvrđeno je da se radi o istom rodu kao današnji **Jularić**. Ostala dva roda vode se kao **neovisne cjeline** – povezane samo zapisom, ne i obiteljskom linijom.

Sažetak rodova

Rod	Zapis	Godine	Veza s Jularić
Bosna	llarić → Jularić	1700-1900	🔽 Dokazana
Stupnik	Ilarić	1700-1800	? Nedokazana
Dubrovnik	Ilarić, Bassar, Jolarij	1650–1780	? Nedokazana

Napomene

- **Bosna**: Jedini rod s jasnim obiteljskim kontinuitetom. Prezime Jularić potvrđeno kroz višegeneracijske zapise.
- **Stupnik**: Teorijska veza s Bosnom temelji se na poznatim migracijama nakon Velikog bečkog rata (1683.–1699.), ali nije potvrđena.
- **Dubrovnik**: Zapis Ilarić može imati lokalno podrijetlo povezano s kultom sv. Ilara. Pojavljuju se i varijante poput *Bassar–Ilarić* i *Jolarij*, ali bez genealogijskog kontinuiteta.

Detalji o svakom rodu prikazani su u zasebnim poglavljima.

Država

Tri najstarija i jasno prepoznatljiva roda obitelji Ilarić živjela su tijekom 18. i 19. stoljeća na području triju tadašnjih država:

- Bosna (pod Osmanskim Carstvom)
- Austro-Ugarska (Vojna krajina)
- Dubrovačka Republika

Migracije u susjedne zemlje

U kasnijim razdobljima, migracije su dovele do pojave prezimena Ilarić (Jularić) i izvan osnovnih područja — povremeni zapisi postoje i u drugim državama poput:

- Italije,
- Slovenije
- i drugdje.

Migracije u prekomorske zemlje

Udaljenije migracije nisu sustavno obrađene u ovom istraživanju, budući da nisu dio glavne linije rodoslovlja ni župnih matica na koje se analiza temelji. Glavni fokus ostaje na onim područjima gdje su postojale stabilne obiteljske zajednice Ilarića i gdje je moguće pratiti njihovu povijest kroz više naraštaja.

Župe

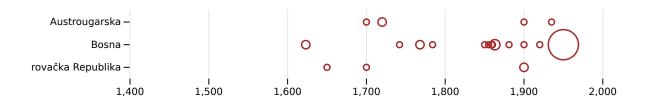
U ovom istraživanju promatrano je ukupno **52** župa/e, koje su tijekom razdoblja od 1700. do 1900. godine djelovale na području triju tadašnjih država:

• Austro-Ugarska: 5

• Bosna (pod Osmanlijama): 42

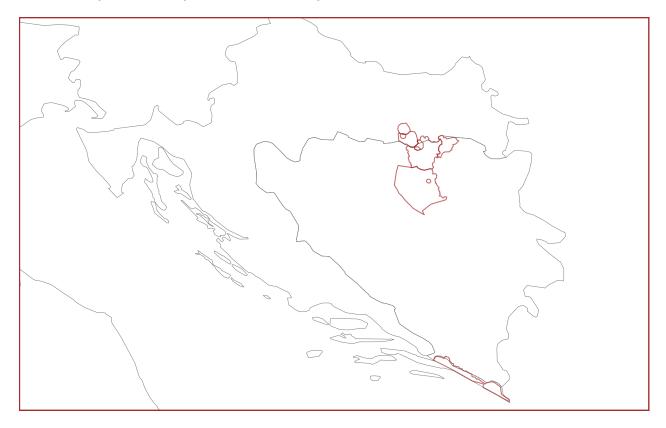
Dubrovačka Republika: 4

Tijekom vremena, kako je broj župljana rastao na pojedinim područjima, župe su se cijepale na manje, novonastale župe. Novi župni uredi osnivali su se bliže vjernicima, što je olakšalo vođenje matičnih knjiga i svakodnevno funkcioniranje vjerskog života. Župe, iako vezane uz teritorij, mijenjale su granice i strukturu, pa je njihovo praćenje kroz stoljeća zahtijeva pažljivo razumijevanje i lokalnog konteksta i crkvene povijesti.

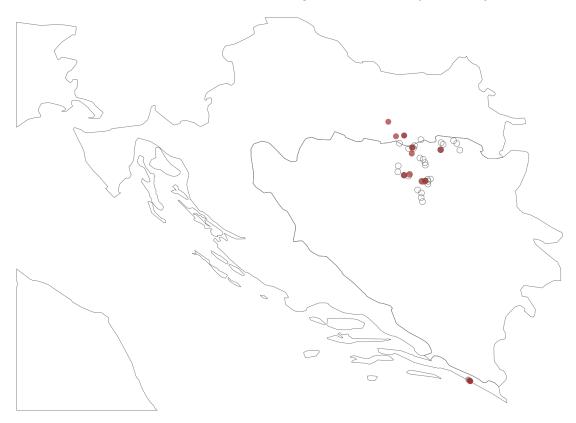
Izazovi u istraživanju

Župne promjene sa sobom su nosile i određene izazove u istraživanju – primjerice, podaci o jednoj obitelji mogli su se u kasnijem razdoblju naći u novoj župi, iako se sama obitelj fizički nije preselila. Kroz matične knjige ovih župa moguće je pratiti životne putove Ilarića – od krštenja i ženidbi, do smrti – te rekonstruirati njihovu prisutnost i ulogu u lokalnim zajednicama tijekom više naraštaja.

Mjesta

Obitelji Ilarići su živjeli na području triju država: **Austro-Ugarske**, **Bosne pod osmanskom vlašću** te **Dubrovačke Republike**, sveukupno **12** mjesta, većinom sela.

Središte istraživanja su **domicilna mjesta** – sela i gradovi gdje su živjele muške obitelji, jer upravo tamo prezime ostaje aktivno i prenosi se kroz generacije.

Najvažnija takva mjesta su:

- Popovići, Dragalovci, Sivša, Dubočac, Miljanovci i Pećnik (rod Bosna)
- Gruž, Grad Dubrovnik (rod Dubrovnik)
- Stupnik (rod Stupnik)

Ova naselja predstavljaju stvarne točke naseljavanja i širenja obiteljskih linija. Pored njih, evidentirana su i *povezana mjesta* – sela i gradovi u koja su se udavale žene rođene kao Ilarić/Jularić – no ta mjesta nisu predmet glavne analize, već samo bilježe prostornu prisutnost roda kroz ženske grane.

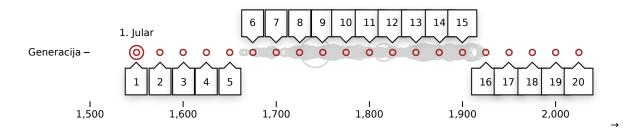
Mjesto	ROD	Obitelji
Sivša	Bosna	39
Grad Dubrovnik	Dubrovnik	32
Popovići	Bosna	27
Stupnik	Stupnik	25
Pećnik	Bosna	18
Dubočac	Bosna	12
Miljanovci	Bosna	4
Gruž	Dubrovnik	1

Mjesto	ROD	Obitelji
Pile	Dubrovnik	1
Novo Selo	Stupnik	1
Lužani	Stupnik	1
Dragalovci	Bosna	1

Opaska : Zbog nedostupnosti župnih matica, podaci o Ilarićima u **Dragalovcima** nedostaju za razdoblje od osnivanja župe *Kulaši 1766. godine pa sve do kraja 19. stoljeća.

Generacije

U ovom istraživanju promatran je period od pojave prvih pisanih zapisa, tj. od **oko 1650. godine** do **1900. godine** – što obuhvaća **9 generacija Jularića**, računajući ih kao **6. do 15. generaciju** od pretpostavljenog prvog nositelja prezimena, tzv. "prvog Julara".

16. do 20. generacija

Period nakon **1900. godine**, koji obuhvaća **16. do 20. generaciju**, djelomično je obrađen u okviru ovog istraživanja. Budući da se u tom razdoblju mijenja dostupnost i tip izvora (npr. moderni matični uredi, popisi stanovništva, migracijska dokumentacija), obradom su obuhvaćene samo pojedine obiteljske grane i značajniji životni događaji. Detaljnije istraživanje novijih generacija ostavljeno je potomcima, uzimajući u obzir i načela privatnosti živućih osoba.

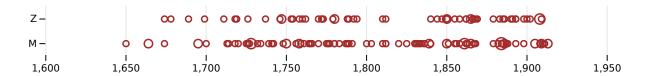
Prvih 5 generacija (prije 1650.)

Generacije koje su prethodile prvim pisanim tragovima – približno **1. do 5. generacija**, od **otprilike 1450. do 1650. godine** – ostale su izvan dosega ovog istraživanja zbog nedostatka sačuvanih izvora. Premda se prezime Jularić najvjerojatnije oblikovalo upravo u tom razdoblju, konkretni podaci o osobama i obiteljima nisu sačuvani. Pretpostavlja se da je u tom vremenu živio i prvi nositelj prezimena, poznat kao "prvi Jular", čije je zanimanje bilo dovoljno prepoznatljivo da preraste u obiteljsko ime koje se zadržalo do danas.

Obitelji

U ovom istraživanju obuhvaćeno je **168 obitelji** s prezimenom Ilarić, Jularić ili Bassar. Obitelji su podijeljene prema ulozi u prijenosu prezimena:

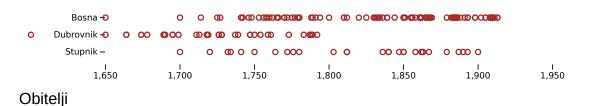
- **101 muških obitelji (M)** obitelji u kojima je prezime prenošeno muškom linijom; one čine jezgru rodoslovnog stabla.
- **61 ženskih obitelji (Z)** žene koje su rođene s tim prezimenom, ili su ga nosile kroz posvajanje, udaju ili drugi oblik prijenosa...

Svaka obitelj ima svoje **mjesto, vrijeme i priču**. Pojavljuju se kroz gotovo tri stoljeća: od najstarijih zapisa iz sredine 17. stoljeća pa sve do kraja 19. stoljeća. Prisutne su u sva tri promatrana roda:

- **Bosna** najviše obitelji, najraniji zapisi i kontinuitet do danas,
- Stupnik potvrđene obitelji u Slavoniji nakon migracija iz 18. stoljeća,
- **Dubrovnik** manji broj obitelji, često kraćeg trajanja, ali s vrijednim zapisima.

Neke obitelji traju kroz više generacija, druge nestaju nakon jednog zapisa. Ali svaka ostavlja trag.

Obitelji su temelj ove priče. Nisu to samo pojedinci, već zajednice: otac, majka, djeca, ponekad maćehe, očusi, posvojena djeca – sve što čini kuću, prezime i pamćenje.

Obitelj se ovdje definira kao **društvena jedinica roditelja i djece**, uključujući biološke i posvojene članove, kao i one koji su dio složenih obiteljskih odnosa (drugi brakovi, maćehe, očusi i slično).

Brakovi

Višestruki brakovi nisu bili rijetkost, jer su udovci i udovice bili primorani zasnivati nove obitelji. Razlog tomu leži u visokoj smrtnosti uslijed običnih bolesti i zaraznih epidemija, poput kuge i kolere, koje su često harale. Mnogi ljudi su umirali mladi, nakon poroda, ili zbog neadekvatnih uvjeta života. S obzirom na to da su zajednice u kojima su živjeli bile siromašne, s niskim životnim standardom, bilo je nužno ponovo sklapanje brakova kako bi obitelj preživjela i osigurala budućnost.

Kao rezultat toga, broj obitelji često je bio veći od broja odraslih osoba rođenih s prezimenima Ilarić ili Jularić, jer su se ljudi ponovno ženili, stvarajući nove obiteljske linije koje su nosile različite varijante tog prezimena.

Posvojenja djece (promjena prezimena)

U kontekstu višestrukih brakova, posvojenje djece također nije bilo rijetkost. Djeca koja su ostala bez jednog roditelja često su bila "posvojena" od strane novih bračnih partnera. Djeca koja su ostala bez oba roditelja (sirčadi) obično su posvojena od bližnje rodbine, ili kumovskih obitelji.

S obzirom na to da u to vrijeme nije bilo službenih dokumenata, djeca su obično nosila prezime svog posvojitelja, ili prezime prema tome kako ih je zajednica prepoznavala. U mnogim slučajevima, prezime posvojitelja postajalo je njihovo službeno prezime, a selo bi ih jednostavno prepoznavalo prema obitelji koja ih je prihvatila, a rijetko bi nosila svoje rođeno prezime.

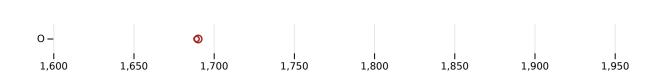
Zbog toga su u obiteljskim zapisima često postojale varijacije u prezimenima, jer su djeca iz posvojenih brakova nosila prezime svojih posvojitelja ili u rijetkim slučajevima oba prezimena.

Povezane obitelji

Uz obitelji **Ilarić** i **Jularić**, u istraživanju su promatrane i njima **povezane obitelji** – one u koje su se **udavale žene s prezimenom Jularić**, zatim **kumovi**, **prijatelji**, te **prijašnje obitelji udovica i udovaca**. Te su veze ključne za razumijevanje šire društvene slike: **zajednice**, **migracija**, **običaja** i **svakodnevnog života** u kojem su te obitelji djelovale.

Povezane obitelji omogućuju dublji uvid u životnu dinamiku i društvene odnose tog vremena. Kroz njih otkrivamo podatke o **sudskim procesima**, **vjerovanjima** (**uključujući i strah od vampira**), kao i o **selidbama**, **ženidbama**, i drugim događajima koji su oblikovali zajednicu.

U ovom izdanju objavljene su **3 povezane obitelji**, dok će se ostale postupno dodavati u budućim nadopunama istraživanja.

Zanimljivosti iz života Ilarića

U zapisima povezanih obitelji otkrivaju se neobični i često dojmljivi detalji koji svjedoče o bliskim kumskim vezama, društvenim običajima i lokalnoj povijesti:

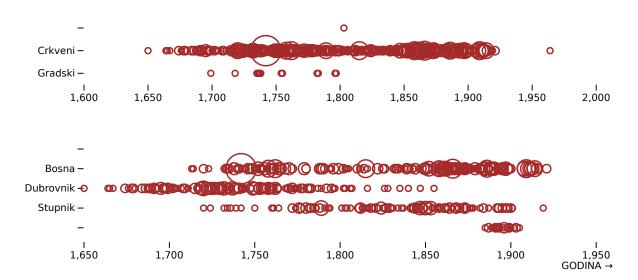
- Dvojica kumova Ilarića ostavili su trag u različitim okolnostima jedan je sudjelovao u obnovi kupole Dubrovačke katedrale, dok je drugi svjedočio pred biskupom u slučaju navodnog vampira.
- Na jednom lokalitetu zabilježeno je da su svi prvi susjedi Ilarića preminuli od kolere, što ilustrira razorne posljedice epidemija u 19. stoljeću.
- Među prvim kumovskim obiteljima pojavljuje se prezime Kulašević, koje je zanimljivo jer je povezano s pojmom kulaš (smeđi konj) – simbolički povezano s mogućim etimološkim korijenom prezimena Ular/Jularić (tur. yular = uzda).
- Migracije Ilarića često su slijedile kretanja bliskih osoba, unutar mreže kumskih i rodbinskih veza.
- Pokop jednog kuma Ilarića na Ercegovačkom groblju može ukazivati na moguće podrijetlo obitelji iz tog kraja.
- Prve povezane obitelji u dubrovačkom području došle su iz Cavtata, a blizina sela Popovići dodatno povezuje toponime i moguće ranije migracijske rute.
- Zabilježeni su slučajevi gdje su kumovi sahranjivali kumčad, što odražava lokalne običaje i jake socijalne veze u zajednicama bez stalne prisutnosti svećenika.
- Ilarići su često svjedočili u korist svojih kumova u sudskim procesima, pri čemu nikada nisu bili osuđeni.

Ovi zapisi ne prikazuju samo odnose među obiteljima, već i kulturnu matricu u kojoj su ti odnosi nastajali – od **vjerovanja i straha**, do **solidarnosti i uzajamnosti**, karakterističnih za male zajednice tog vremena.

Događaji / Zapisi

Sve što znamo o obiteljima Jularić, Ilarić i Bassar dolazi iz zapisa – stvari koje su se stvarno dogodile: rođenja, vjenčanja, smrti, preseljenja, poslovi i svjedočenja.

Zabilježeno je **877** njihovih događaaja. Svaki od njih je trag koji potvrđuje postojanje osobe, obitelji i njezine uloge u zajednici. Ti zapisi nisu samo administrativni – oni su dokumenti života. Na temelju tih događaja rekonstruirane su obitelji, povezane generacije i razjašnjene migracije.

Promatrani iz perspektive obitelji, događaji se mogu podijeliti u nekoliko ključnih skupina:

- **Kršćanski obiteljski događaji** uključuju rođenja i krštenja djece, sklapanje brakova te smrti i sprovode. Ovi prijelomni trenuci čine temelj obiteljske povijesti, prenoseći identitet i povezanost s generacije na generaciju.
- **Društveni i građanski događaji** obuhvaćaju svakodnevni život članova obitelji u zajednici: njihova zanimanja, obrte, građanske statuse i sudjelovanja u društvenim strukturama. Kroz njih je moguće pratiti kako su obitelji doprinosile lokalnoj zajednici.
- **Državni i administrativni događaji** uključuju susrete s državnim strukturama, kao što su porezne obveze, vojne dužnosti ili zemljišni posjedi. Ovi podaci govore o ulozi obitelji u širem političkom i gospodarskom kontekstu.
- **Znanstveni i istraživački konteksti** pojedini članovi obitelji pojavljuju se u različitim studijama, istraživanjima ili kao svjedoci određenih povijesnih procesa, čime dodatno potvrđuju svoju prisutnost i utjecaj.

Zajedno, ovi zapisi tvore **kronologiju života** obitelji Jularić / Ilarić – od sredine 17. stoljeća do danas. Kroz njih se vidi kako su se obitelji razvijale, mijenjale, selile i ostavljale trag u vremenu.

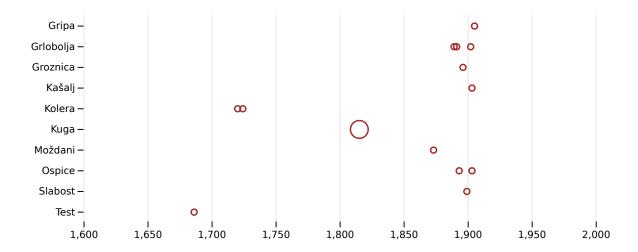
Na njima se temelji cijelo ovo istraživanje.

Bolesti

Podaci o bolestima (ili uzrocima smrti) bilježeni su u maticama umrlih, često navodeći mjesto pokopa, starost pokojnika, uzrok smrti, kao i osobe i sl.).

Medju prvim uzrocima smrti zapisane su pandemije na pordučjima Bosne i Austrougarska.

Među najčešćim i najopasnijim zarazama bile su velike epidemije kuge, boginja i kolere, koje su se povremeno pojavljivale i donosile velike ljudske gubitke. Medicina u tom razdoblju nije bila dovoljno razvijena, a sanitarni uvjeti često su bili loši, što je otežavalo učinkovitu borbu protiv epidemija. Smrtnost je bila visoka jer su ljudi često umirali i od osnovnih bolesti poput kašlja, prehlade i upale pluća, koje danas smatramo izlječivima.

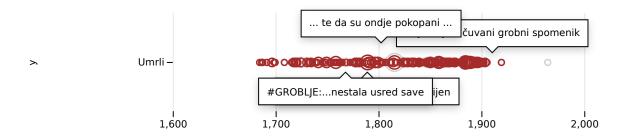

U Austro-Ugarskoj, osobito u Vojnoj krajini, provođene su postupne reforme u javnom zdravstvu koje su s vremenom poboljšale kontrolu bolesti, ali su izazovi ostali prisutni tijekom cijelog razdoblja.

Groblja

Grobni spomenici obitelji Jularić nestali su tijekom vremena uslijed vremenskih utjecaja (propadanja), ratova (devastacija i uništenja) ili možda zbog prirodnih nepogoda, poput poplava i odrona.

- Prvi zapisi iz matica umrlih zabiljezeni su 1684. godine
- Prvi zapisi u kojima je zabilježeno mjesto pokopa 1684.
- Prvi sačuvani sponemici (dokumentirani u ovom istraživanju) Infinity.

Mjesta pokopa

Pokojnike su u većini slučajeva sahranjivali u župnim ili mjesnim grobljima.

Mjesto pokopa u najstarijim maticama nije navođeno, ali možemo pretpostaviti da su pokojnike sahranjivali u mjesnim ili župnim grobljima. Prvi zapisi o mjestu pokopa navedeni su u matici, a sustavno se počinju pratiti uvođenjem tabličnog zapisa u maticama, negdje poslije 1850 godine (ovisno o župi i području).

Međutim, zabilježeni su i slučajevi pokopa u udaljenijim selima, najčešće na mjestima gdje su se zatekli u trenutku smrti, primjerice tijekom putovanja, ratnih zbivanja ili epidemija. Tijekom pandemija poput kuge ili kolere, nerijetko su ukapani i u blizini kuća. Za pojedine osobe (nestale), grobno mjesto ostalo je nepoznato.

Groblja su neizostavan dio povijesti i kulture te predstavljaju vrijedan dodatni izvor informacija u ovom istraživanju.

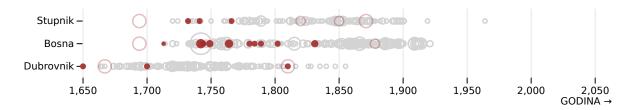
Migracije

Individualne migracije

U istraživanju obitelji Ilarić, širenje prezimena na nova područja najčešće je bilo rezultat **individualnih migracija**. U ovom itraživanju sveukupno je promatrano 28 migracija uključujuči individualne migracije obitelji u druga mjesta, preseljenja kućišta, udaje, prebjege pojedinaca, kao i povezanosti pojedinih sela i područja.

Ova kretanja bila su uglavnom potaknuta ženidbenim i obiteljskim vezama. Takve migracije nisu značile prekid s matičnom sredinom, već su predstavljale prirodno širenje obitelji – nastanak novih grana u susjednim selima i župama, uz zadržavanje povezanosti s izvornom zajednicom:

- Migracije unutar Bosne iz sela Popovići u sela Sivša, Dragalovci, Miljanovci, Dubočac i kasnije Pećnik
- Migracije pojedinih osoba iz Gruža u Duborvnik, a kasnije iz Dubrovnika u Napulj (Italija)

Upravo kroz matične knjige moguće je pratiti te procese: prezime Ilarić često se prvi put pojavljuje u novim župama kroz zapise o ženidbi, krštenju ili kumstvima, što ukazuje na početke obiteljskih linija koje su se s vremenom ukorijenile u tim sredinama.

Migracija, u kontekstu ovog istraživanja, znači preseljenje muške obitelji (M) u drugo mjesto, gdje obitelj osniva novu granu i prenosi prezime na sljedeće generacije. Udaje ženskih osoba (Z) u druga mjesta ne smatraju se migracijom roda, jer se prezime Ilarić ili Jularić ne prenosi dalje. Takva mjesta se bilježe samo kao povezana, a ne kao destinacije migracija.

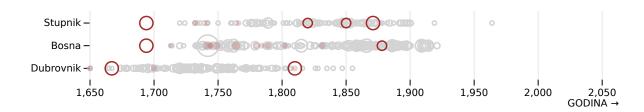
Masovne migracije

Pored individualnih kretanja, povijest Ilarića bila je oblikovana i **masovnim migracijama** koje su bile posljedica velikih povijesnih događaja i društvenih previranja. U ovom itraživanju sveukupno je promatrano (33) takvih migracija.

Rane Migracije - povezanost rodova

Ove rane migracije bile su presudne za formiranje današnjih rodova te međusobnu povezanost obitelji:

- **1667.** *Veliki potres u Dubrovniku*, doseljavanja na područje Dubrovačke Republike;
- **1694.** *Naseljavanje Slavonije* nakon Velikog rata, potencijalna poveznica između rodova iz Bosne i Stupnika.

Kasnije migracije – iseljavanje i širenje prezimena

U kasnijim stoljećima dolazi do ekonomskih i društvenih migracija koje nisu presudne za povezivanje rodova, ali su važne za razumijevanje širenja prezimena:

- **1805.** *Pad Dubrovačke Republike*, nakon kojeg dolazi do iseljavanja iz Dubrovnika prema raznim smjerovima (Italija, Amerika...);
- **1850.** *Ekonomska kriza u Austro-Ugarskoj*, migracije prema plodnijim i manje opterećenim krajevima (Amerika);
- **1870.** *Ukidanje Vojne krajine*, što je dovelo do iseljavanja iz Stupnika prema novim civilnim područjima (Banat);

Alati

U projektu su korišteni različiti alati za obradu podataka, izradu aplikacije, vizualizaciju i prikaz lokacija.

Google Drive poslužio je za pohranu i dijeljenje dokumenata, dok su ObservableHQ i GitHub korišteni za razvoj aplikacije i praćenje promjena. Pojedini dokumenti su digitalizirani pomoću OCR alata, a za grafičke elemente i karte korišteni su Google Maps, uz dodatne alate za određivanje geolokacija. ChatGPT je korišten za obradu teksta, lekturu i provjeru konzistentnosti, dok je Neo4j (Graph Database) poslužio za provjeru i vizualizaciju odnosa ponajprije među obiteljima, zapisima, mjestima, zupama.

Kategorija	Alat	Link
Podaci	Google Drive	Google Drive
Izrada aplikacije	ObservableHQ Framework	c <u>observablehq.com</u>
	D3.js	<u>D3.js</u>
	GitHub	github.com
	NEO4j	neo4j.com
	UUID Generator	<u>uuidgenerator.net</u>
Fontovi	Bosanica (bosančica)	sanela.info/bosancica
Y-DNA	Family Tree DNA	<u>familytreedna.com</u>
OCR	New OCR	newocr.com
	Google Drive OCR	(integrirano u Google Drive)
Ikone	Flaticon	<u>flaticon.com</u>
Karte i lokacije	Google Maps	google.com/maps
	Scribble Maps	scribblemaps.com
	Latitude	<u>latitude.to</u>
ChatGPT	Obrada teksta	<u>ChatGPT</u>

2008. Ivan Jularić

Ivan je dio svog slobodnog vremena posvetio izradi obiteljskih stabala, proučavanju rodoslovlja i istraživanju porijekla prezimena. Među prvim radovima izradio je obiteljsko stablo Jularića iz Pećnika, čime je započeo sustavno prikupljanje podataka o svojim precima. Istraživanje je postupno proširio na sve obiteljske grane i rodove povezane s prezimenom Jularić, povezujući podatke iz crkvenih i državnih izvora s povijesnim kontekstom, migracijama i jezičnom evolucijom prezimena.

Obiteli

Svoju je obitelj Ivan osnovao 2008. godine sa suprugom Ankicom Marijanović, kćeri Tadije i Marije rođ. Jelečević, rodom iz Tramošnice. Pet godina kasnije, 2013., obitelj je obogaćena rođenjem sina Jakova.

Migracije

..

Stablo

. . .

Povezane obitelji

• • •

Sadržaj

Ova stranica služi kao vodič kroz glavne cjeline istraživanja obitelji Ilarić i Jularić. Navigacija prati logiku istraživanja – od uvodnih pojmova, preko razvoja prezimena i obitelji, do izvora podataka.

Pregled svi rodova

Uvod

Pregled rodova

Rod Bosna

Rod Stupnik Rod Dubrovnik

- **♦** Popovići
- → Stupnik → Grad Dubrovnik
- → Miljanovci
- → Novo Selo → Gruž)
- → Dubočac
- <u>+ Lužani</u>
 <u>+ Pile</u>
- ◆ Sivša
- **→** <u>Dragalovci</u>
- ◆ Pećnik

Ostale cjeline

DNA

<u>Daljnje istraživanje</u>

Autorska prava

<u>Alati</u>

O Autoru